

Herinnering van Mevrouw Corrie Kruijer-Stuijt:

“Ik ben opgegroeid aan de Jan Glijnisweg 2. We hadden geen radio of televisie, dus al het nieuws kregen we van anderen. Via via hoorden we dat het in Duitsland niet goed ging. Toen de oorlog uiteindelijk ook Heerhugowaard bereikte, voelde het echt als menens. De Duitse soldaten trokken in grote getale het dorp binnen, zowel te voet als per auto. Wat konden die mannen zingen! Al snel merkten we de gevolgen van hun aanwezigheid. De ramen moesten verduisterd worden, zodat de huizen 's nachts niet zichtbaar waren. Vanwege de nachtklok mochten we van 20.00 uur 's avonds tot 7.00 uur 's ochtends niet naar buiten. Als we 's nachts moesten fietsen, bijvoorbeeld in de winter, moest de fietslamp zo verduisterd zijn dat er slechts een klein streepje licht zichtbaar was. Zo konden tegenliggers je zien, maar vliegtuigen niet.

Wij woonden op een boerderij, dus we hadden voldoende eten, maar in de grote steden was de situatie heel anders. In 1943 werden we gevraagd om tijdelijk een kind uit Rotterdam op te nemen. Het kind moest aansterken en even uit de gevaarlijke omgeving komen. Natuurlijk hebben we dat gedaan.

In de zomer van 1943 werden bussen vol kinderen naar het platteland gebracht, en zo kwam Anton voor het eerst bij ons. Zes weken lang verbleef hij bij ons. Na zijn vertrek ging hij weer naar huis, met bonkaarten die wij niet gebruikten. Op verzoek van zijn vader heeft Anton ook de daaropvolgende jaren de zomer bij ons doorgebracht. Ik beschouwde hem als mijn ‘oorlogsbroertje’ en we hebben nog steeds contact.

Door het leven op de boerderij waren we in veel opzichten zelfvoorzienend. Maar de bezetter eiste dat iedere boer een stuk land beschikbaar stelde om tarwe voor de Duitsers te verbouwen. Wij hadden goede grond, dus ook wij moesten tarwe verbouwen. Natuurlijk deden we dat met tegenzin, en als ze even niet keken, gingen er een paar zakken tarwe naar de schuur. Dankzij onze Duitse buurvrouw hadden we ons paard nog.

Op een avond werd er op de deur gebonsd. Het waren Duitse soldaten die kaas wilden hebben. We karnen zelf kaas, maar dit was voor eigen gebruik, dus we hadden niet veel. We vertelden hen dat we geen kaas hadden, maar zij hadden gehoord dat we ook voor de handel karnen. We wisten wel hoe het kwam dat ze bij ons stonden, want een buurman die wel voor de handel kaas maakte, had dezelfde naam. We zeiden natuurlijk niets, maar de gevolgen waren groot. Het hele huis werd overhoop gehaald, en ook de schuur werd grondig doorzocht. Ze vonden niets en vertrokken uiteindelijk. Toen we later in de schuur kwamen, vonden we alleen nog de kop en de poten van ons varken. De rest hadden ze meegenomen. Dat beeld vergeet ik nooit meer.

Het geluid van de overvliegende vliegtuigen was het meest beangstigend. De Duitsers hadden bij het vliegveld in Bergen een afweergeschut staan, waarmee ze probeerden de geallieerde vliegtuigen neer te schieten. Het geluid van dit geschut was van verre te horen. Aan het einde van de oorlog vlogen er regelmatig geallieerde vliegtuigen over om doelen in Duitsland te bombarderen. In december 1944 begon ons hondje plotseling te janken. Kort daarna volgde een oorverdovend lawaai en we kropen onder de tafel om te schuilen. Eén van de vliegtuigen werd neergehaald en stortte vlakbij ons huis neer. De drie piloten waren verdwenen, maar enkele weken later dreef hun lijken in de ringvaart voorbij.

Na de Dolle Dinsdag in september 1944 was de hoop groot dat Nederland snel bevrijd zou worden. De geallieerden rukten echter trager op dan verwacht. Het zuiden van Nederland was al bevrijd, maar in Noord-Holland was het nog niet zover. De Duitsers raakten in paniek en werden steeds strenger. Er werden steeds vaker mensen willekeurig opgepakt, en mijn broer Niek moest extra voorzichtig zijn. Omdat mijn vijf jaar oudere broer bij mijn ouders woonde, was Niek eerder ondergedoken bij de burens, maar het werd nu steeds riskanter. Eén van mijn neven vluchtte met twee anderen via het water naar het Ouweland bij de Rijk, maar werd tijdens de vlucht neergeschoten.

In april 1945 vluchtten Duitse soldaten over de Afsluitdijk. Ze moesten een slaapplek vinden, en zo kwamen er 20 tot 30 mannen in onze stal terecht. Ze doorzochten alles, zelfs de vaten op zolder. Later vonden we tussen de vaten een persoonsbewijs van één van de soldaten.

Op 5 mei kwam de melkrijder bij ons aan de deur. ‘We benne vrij, we benne vrij!’ schreeuwde hij. Het was onwerkelijk. Gisteren leefden we nog in oorlog en in angst, en nu konden we die angst eindelijk loslaten. Het was een gevoel dat ik nooit zal vergeten.”